

Ekstern teoretisk prøve - Modul 3 – Somatisk sygdom og lidelse

Fagområder: Sygepleje, Anatomi og fysiologi herunder genetik, Sygdomslære herunder patologi og Ernæringslære og diætetik.

Professionshøjskolen
University College Nordjylland
Sygeplejerskeuddannelsen Aalborg

Ekstern teoretisk prøve

Modul 3

S11Sy

Dato: 29.06.2012

kl. 9.00-12.00

CASE:

Baggrund:

Karen Pedersen er 69 år gammel og pensioneret butiksassistent. Karen bor med sin mand i eget hus, hvortil der er stor have, som de selv passer. De har to voksne børn og fem børnebørn. Karen og hendes mand passer ofte børnebørnene og hjælper blandt andet med at hente og bringe dem fra børnehave og skole. Karen ryger ca. 20 cigaretter dagligt og har gjort det, siden hun var 15 år.

Karen er 164 cm høj og vejer 84 kg, hvilket betyder at hun har et BMI på 31,23 kg/m². Karen har for nylig fået konstateret dyslipidæmi samt et forhøjet blodtryk, der ved sidste måling hos egen lægen var 165/95 mmHg. Egen læge har på grund af dyslipidæmien, anbefalet Karen en fedt- og kolesterolmodificeret diæt.

Karen er glad for fed mad, som hun selv tilbereder.

En formiddag, hvor Karen og hendes mand er i haven, begynder hun at klage over svimmelhed og bliver usammenhængende i sin tale. Karen falder pludselig og er ukontaktbar. Karens mand bliver meget bange og ringer 112. På sygehuset får Karen lavet en akut CT-scanning, der viser et venstresidigt hjerneinfarkt.

Aktuel situation:

Du møder Karen på hendes 5. indlæggelsesdag. Hun har en højresidig parese og har ekspressiv afasi. Hun bliver ked af det og udtrykker frustration, når hun ikke kan gøre sig forståelig.

Der er opstartet genoptræning, som besværliggøres af hendes overvældende træthed. Trætheden medfører, at Karen er meget sengeliggende.

Karen har kun haft afføring en gang under indlæggelsen. Dette var to dage efter indlæggelsen. Karen har til morgen haft en stor vandladning i sengen.

Karens mand, børn og børnebørn er meget påvirkede af situationen og udtrykker stor bekymring for, om Karen bliver rask.

Sygepleje, sygdomslære herunder patologi, ernæringslære og diætetik:

Spørgsmål:

1. Apopleksi skyldes et infarkt eller en blødning.
Redegør for årsager til et infarkt i hjernen. (6 point)
2. Beskriv hvorfor paresen (lammelsen) hos en patient med en apopleksi er modsat den side af kroppen, som infarkt eller blødningen i hjernen sidder. (6 point)
3. Nævn 4 risikofaktorer, der optræder hos Karen i forhold til at udvikle apopleksi.
(4 point)
4. Karens body mass index (BMI) er $31,23 \text{ kg/m}^2$. Hvordan udregnes BMI?
(2 point)
5. Hvordan klassificeres Karens ernæringstilstand, hvis den alene vurderes ud fra hendes BMI? (2 point)
6. Nævn én ulempe ved at anvende BMI som målemetode. (2 point)
7. Beskriv anbefalingerne til en fedt- og kolesterolmodificeret diæt og nævn eksempler på særligt egnede fødevarer. (13 point)
8. Hvilke observationer er relevante i forhold til Karens udskillelse af affaldsstoffer?
Begrund hvorfor de er relevante i den aktuelle situation. (10 point)
9. Nævn 3 komplikationer som kan opstå hos en patient med apopleksi i forbindelse med udskillelser af affaldsstoffer og begrund hvorfor komplikationerne kan opstå. (6 point)
10. Beskriv begrebet "særlige anliggender" ud fra sygeplejeteoretikerne Benner og Wrubels opfattelse. (10 point)
11. Redegør for hvorledes begrebet "særlige anliggender" kan anvendes i plejen hos Karen. (5 point)

Anatomi og fysiologi herunder genetik:

Opgave 1 – Fordøjelsen (10 point)

- 1) Giv en beskrivelse af tyndtarmens opbygning. I beskrivelsen skal indgå de forskellige lag i tarmvæggen, tyndtarmens længde og dens indre overflade.
- 2) Hvad hedder de tre afsnit, tyndtarmen er inddelt i?
- 3) Hvad er tarmperistaltik, og hvilken funktion har den?
- 4) Bugspyt udskilles til duodenum. Bugspyt indeholder vand, bicarbonat og fordøjelsesenzymerne amylase, trypsinogen(trypsin) og lipase.
 - a. Hvilken funktion har bicarbonat?
 - b. Hvilken funktion har amylase?
 - c. Hvilken funktion har trypsin?
 - d. Hvilken funktion har lipase?

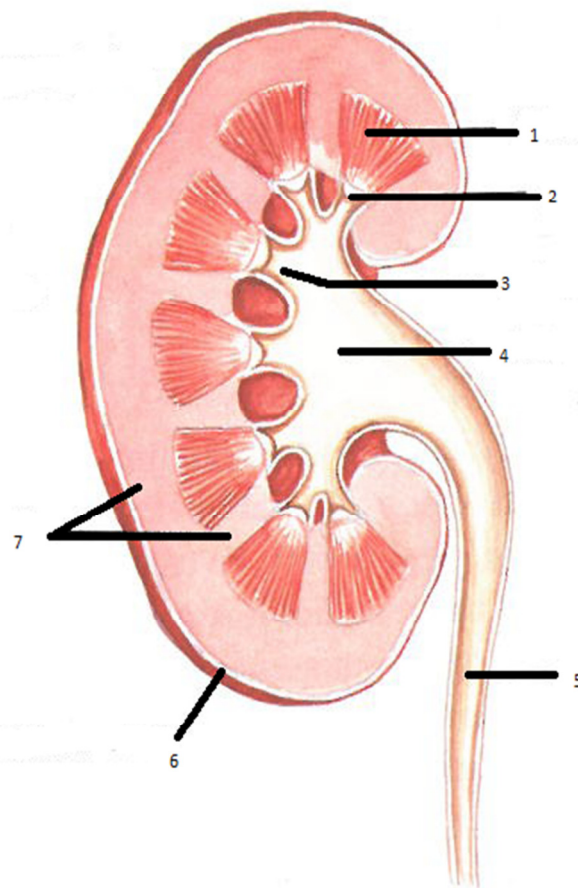
Opgave 2 – Kroppens endokrine kirtler og hormoner (7 point)

1. Nævn 7 af kroppens endokrine kirtler, både på latin og dansk.
2. Et eksempel på negativ feedback er samspillet mellem hypothalamus, hypofysen og skjoldbruskkirtlen.
 - a. Gør rede for dette negative feedback system, gerne med en figur.
 - b. Hvilken virkning har hormonerne T3 og T4?

Opgave 3 – Nyrernes anatomi og fysiologi (10 point)

- 1) Opskriv figurens numre og angiv ud for hvert nummer det danske og latinske navn på strukturerne 1-7. Struktur nr. 3 dog kun på latin.

OBS: Skriv ikke navnene på figuren, da det er en del af opgavesættet

- 2) Nævn de tre processer, hvorved urinen dannes
- 3) Renin- angiotensin- aldosteronsystemet aktiveres, når der sker blodtryksfald i nyrearterien.
 - a. Hvilken virkning har renin?
 - b. Hvilken virkning har angiotensin converting enzyme (ACE)?
 - c. Hvilken virkning har angiotensin 2 ?
 - d. Hvilken virkning har aldosteron?
 - e. Hvilken virkning har ACE-hæmmere?

Opgave 4 – Genetik (7point)

1. Giv en analyse af nedenstående karyotype. I analysen skal følgende spørgsmål besvares og begrundes.
 - a. Er der tale om en mand eller en kvinde?
 - b. Hvor mange autosome kromosomer er der?
 - c. Hvor mange kromosomer er der i alt?
 - d. Hvilket syndrom (sygdom) er der tale om og hvilke karakteristika kendetegner disse personer?
 - e. Hvilken sammenhæng er der mellem en kvindes alder og hendes risiko for at få børn med dette syndrom?

